

Yttrande över betänkandet av Kultursamverkansutredningen (SOU 2023:58)

Region Kalmar län håller med utredningen om att en god samverkan är grunden för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen i hela landet och att trenivåsamverkan mellan stat, region och kommun har utvecklingspotential där framför allt kommunernas roll bör tydliggöras och stärkas.

Region Kalmar län ser positivt på en utvecklad politisk trenivåsamverkan via dialog. Det finns dock en risk att mindre kommuner inte har möjlighet och resurser att delta i dialogen. Detta behöver säkerställas för att få en reell flernivåsamverkan. Dialogen behöver säkerställa transparens, tydlighet, likvärdighet och genomförbarhet.

Det finns risk med utredningens förslag att systemet blir än mer komplext och att rollerna mellan framför allt region och kommun blir otydligare. Administrationen riskerar öka hos region och kommun då förslaget innebär en komplexare kontinuerlig dialogprocess utan tydliga roller och mandat. Det kan innebära att mer administrativ personal behöver anställas både hos region och kommun.

Kultursamverkansplan

Förslaget att ta fram en länsövergripande samverkansplan, som endast rör statsbidraget, och som inte behöver vara politiskt beslutad kan innebära en mer kortsiktig projektinriktad process. Risken är att det långsiktiga helhetsperspektivet genom både förvaltande och utveckling av det regionala kulturlivet tappas då de mer övergripande regionala kulturplanerna minskar i politisk betydelse. Den demokratiska processen med beslut om kulturplaner i regionfullmäktige är viktig. Om en samverkansplan inte antas politiskt kan inte heller ansvar utkrävas och rollfördelningen blir otydlig. Det blir också svårare för intressenter att både bidra till och reagera på planerna. Transparensen minskar och det blir en ökad risk för att kulturområdet hanteras mer som ett medel för att nå andra politikområdets mål.

Ny anslagsstruktur

Förslaget att kommuner ska kunna fördela statsbidrag riskerar gynna redan resursstarka kommuner och resurssvaga kommuner kan halka efter vilket kan innebära att både tillgången till kulturverksamhet och produktion av

kultur för både invånare och kulturskapare i hela landet stagnerar eller minskar.

Utredningens förslag om att skapa ett samlat sektorsbidrag till kommunerna på kulturområdet är bra, men det är viktigt att bidraget kommer samtliga kommuner till del oavsett storlek.

Region Kalmar län anser inte att medlen till vissa icke-statliga kulturlokaler ska användas för att delfinansiera förslaget då regionens uppfattning är att de medlen behövs för befintligt ändamål.

Finansiering

Vad gäller finansieringen av modellen så finns det risk att det skapas förväntningar hos kommuner och kulturverksamheter som inte kan förverkligas. Detta med anledning av att den statliga medfinansieringen inte förstärks och det statliga anslaget 1:6, bidrag till regional kulturverksamhet, görs om till ett nominellt belopp och inte heller pris- och löneomräknas från och med 2024.

Den schablonmässiga fördelningen enligt odefinierade historiska nyckeltal riskerar att den institutionella utvecklingen stannar av vilket kan innebära att den kulturella infrastrukturen i länet stagnerar.

Konst- och kulturområden

Region Kalmar län avstyrker förslaget att regionala enskilda arkiv ersätts med arkiv i de konst- och kulturområden som kan erhålla statliga bidrag men tillstyrker att statsbidraget får användas för annan verksamhet på kulturområdet.